

1Algemeen

Vliegen.

Wij vliegen met een Boeing 737-700 van de KLM. Dit is een tweemotorig vliegtuig. Het toestel is het best verkochte verkeersvliegtuig ter wereld tot nog toe. Er vliegen ongeveer 7000 toestellen van deze 737. Het toestel kan maximaal 149 passagiers meenemen. We vliegen van Amsterdam naar Aberdeen.

Dagelijks vervoer.

De groep deelnemers bestaat uit 7 personen. Een busje is ingericht voor 8 passagiers en 1 chauffeur, totaal dus 9 personen. We gebruiken een bijna nieuwe VW Transporter automaat. Dit is wel handig bij het links rijden, dan is schakelen met de linkerhand niet nodig. De bagageruimte van de VW is erg groot. Dit is prettig om alle bagage en overdag alle foto-, verrekijker- en telescoop apparatuur mee te nemen. Ik neem zelf de koffers mee van de 7 deelnemers van deze reis.

Hotel.

De eerste 5 nachten verblijven wij in:

The Grant Arms Hotel, 25 The Square, PH26 3HF Grantown on Spey, United Kingdom. Voor verder informatie : www.grantarmshotel.com. Dit grote, 50 kamers tellende hotel, ligt in de zuidelijke Schotse Hooglanden. Het is een goed hotel met een klassieke uitstraling. De kamers zijn comfortabel en smaakvol ingericht.

Het wordt ook wel het Bird Watching en Wildlife hotel genoemd. Het is de uitvalsbasis van de BWWC club.

Voor informatie: www.bwwc.co.uk. De RSPB, de Engelse vogelwacht heeft iedere avond een programma over vogels en natuur in het hotel. 's Morgens is er na het ontbijt altijd iemand in de hal aanwezig om informatie te geven over vogels en recente waarnemingen in de buurt.

In de directe omgeving - vooral Speyside en de Cairngorms - zijn er belangrijke gebieden voor wild en vogels te vinden.

Nergens anders is de variatie van wild en vogels groter in Engeland. Wat is er te zien: Visarend, Steenarend, Auerhoen, Boommarter, Rode Eekhoorn, Berghaas, Roodkeelduiker, Parelduiker, Alpensneeuwhoen, Otter, Schots Sneeuwhoen, Korhoen, Kuifduiker, Kuifmees en Kruisbek. Noordwestelijk van ons hotel, bij Inverness, ligt een grote zee inham. De kustlijn bestaat voornamelijk uit kliffen. Een zee inham is ca. 800 kilometer lang. Daar kun je dolfijnen, stellopers, zee-eenden en andere zeevogels zien.

Drinkwater

Het water uit de kraan in het hotel is goed drinkwater.

Lunch

Iedere ochtend doen wij lunchinkopen in Grantown on Spey. In de directe omgeving van ons hotel zijn "warme" bakkers en enkele supermarkten. Je kunt er met gemak een smakelijke lunch samenstellen. Ook fruit is overal in de supermarkten verkrijgbaar.

Elektriciteit

De spanning is net als in Nederland 220 Volt. De stopcontacten zijn anders dan bij ons en daarom heb je een passende reisstekker / verloopstekker nodig. Het is handig om een 3 delige, niet geaarde stekkerdoos met een kort verlengsnoer mee te nemen. Dan kun je gemakkelijk veel apparaten tegelijk opladen.

Dagprogramma

Iedere ochtend is er voor het officiële dagprogramma een ochtendactiviteit waar de deelnemers vrijwillig aan mee mogen/kunnen doen. Vertrek om 06.30 uur. Wandelen in de omgeving van het hotel. In de directe omgeving van het hotel zijn vele wandel mogelijkheden en er zijn kaarten van deze wandelroutes gratis verkrijgbaar in het hotel. Hierbij de namen van enkele wandelingen.

1. Craggan via the River Spey.
2. Revack Estate.
3. Annagach Woods & the river Spey Viewpoint Walk.

Deze extra ochtendactiviteit wordt de avond ervoor besproken en aan de deelnemers wordt gevraagd wat ze graag willen. We zijn meestal om 07.30 uur terug voor het ontbijt. Na het ontbijt gaan we lunchinkopen doen. Dan vertrekken we rond 09.00 / 09.30 uur voor het dagprogramma. We lunchen in het veld of ergens in een dorpje of vogelkijkhut. We zijn meestal rond 18.00 uur terug bij het hotel voor het diner.

Om 19.30 uur "lijsten" we. Dit houdt in dat we alle vogels die we die dag gezien of gehoord hebben noteren op een lijst. Na het lijsten bespreken we het programma voor de volgende dag. Dit programma kan wat afwijken en wordt bijgestuurd als gevolg van bijvoorbeeld weersomstandigheden of informatie over geziene (trek)vogels. Om circa 20.00 uur is het diner.

Het weer in Schotland.

De temperatuur is 's morgens tijdens de ochtendwandeling nog laag. 8°C -10 °C vinden we dan al fris en vaak wordt een jas aangetrokken om warm te blijven.

Het klimaat in Schotland lijkt wel wat op dat van Nederland. Maar de gemiddelde temperatuur in Nederland is hoger, vooral in de zomer. Het Schotse weer is: bewolkt, koel, vochtig en winderig. Regenkleding moet altijd binnen handbereik zijn. De weersomstandigheden kunnen snel omslaan. In de bergen, vooral in de Cairngorms kan het erg koud en winderig en mistig zijn.

Juni en juli zijn de beste reis maanden naar Schotland. Veel zonneschijn en hogere temperaturen.

Donderdag 19 juni 2014.

De taxicentrale meldde gisteren dat ik om 04.40 uur opgehaald wordt. Maar als ik zit te wachten belt de chauffeur dat hij pech heeft en pas om ca. 05.15 uur langskomt. Geen probleem. Op dit tijdstip zijn er nog geen files. We arriveren dan ook om ca. 06.15 uur op Schiphol. De chauffeur praat aan een stuk door.

Ik moet zelf inchecken en de bagage moet ook op een voor mij nieuwe manier ingecheckt worden. Maar met de hulp van een KLM dame lukt dat snel. Je stopt de koffer in een half ronde ruimte en het gewicht wordt bepaald. Ik heb 20 kg en mag 23 kg meenemen. Daarna de gegevens intypen en je krijgt een papier dat je aan de koffer moet bevestigen. Daarna verdwijnt de koffer naar de bagage afhandeling, volkomen automatisch. De paspoort controle gaat ook vlot. Ik zoek de MSB, waar ik afgesproken heb met de deelnemers. Maar ik kom in een andere hal waar geen MSB is. Dan zie ik plotseling Dirk lopen. Hij is ook mee geweest naar Lesbos. We zoeken een koffietent die een beetje aan de looproute ligt naar onze gate. We belanden bij de Starbucks. Ik bel enkele personen, maar ze nemen niet op.

Plotseling zie ik mensen voorbij lopen met een SNP label aan hun bagage. Snel erheen en het zijn deelnemers van de groep. 1 deelnemer belde dat ze bij de gate 18D is.

Om 09.30 uur zit ik op stoel 18 E. Om 09.45 uur beginnen we te taxiën en we rijden over de snelweg, enkele kleinere wegen en sloten naar de Polderbaan. 10.00 uur exact stijgen we op. Als we nog 50 minuten moeten vliegen geeft het scherm de volgende informatie: snelheid 755 km /u, buitentemperatuur min 56 ° C. Vlieghoogte 12007 meter en we moeten nog 450 kilometer vliegen naar Aberdeen. Na de landing en inchecken in Aberdeen staat de verhuurder van de busjes – duidelijk herkenbaar aan een stuk papier met SNP erop - ons op te wachten.

Sommigen pinnen wat Engels geld. Dan naar de bus. Het is een spiksplinternieuwe VW Transporter automaat met aan weerszijden een schuifdeur. Dat is handig en deze uitvoering heb ik nog niet vaker gezien. Alle bagage in de bus en gereed maken voor de eerste trip.

De Tom Tom aansluiten en het plaatsje Newburgh is onze eerste bestemming. Daar is een kleine supermarkt waar we wat inkopen doen voor de lunch.

Op naar de Ythan rivierdelta. Vlak voor de brug links is een parkeerterrein. Het waait hard en later begint het lichtjes te regenen, maar we zien wel vogels. De monding van de Ythan rivier bestaat uit zandvlakten, wadden en mosselbanken. Het maakt deel uit van het Forvie National Nature Reserve.

Op het wad scharrelen Wulp, Eidereend, Blauwe reiger, Scholekster, Kievit en 2 Buizerds vliegen over.

Verderop zitten wat steltlopers, maar te ver weg om te determineren. Een Aalscholver heeft een grote vis in de snavel. Die heeft zijn kostje voor vandaag weer binnen. We gebruiken hier ook de lunch. Daarna over de brug naar de volgende parkeerplaats.

We wandelen de duinen in richting zee. We zien het dorp Newburgh aan de overkant van de rivier liggen. Er zit een Geelgors een beetje verscholen tussen de begroeiing. Graspiepers spelen tikkertje in het gras.

Er ligt een ei van de Eidereend. Dit is wel een groot

ei. Verder zien we Roodborsttapuit, jonge Kokmeeuwen met een uitstekende schutkleur op het wad. Zij bedelen bij hun moeder om voedsel door tegen de snavel aan te pikken. Verder Kleine Mantelmeeuwen, Aalscholvers, Paapjes en 3 Visarenden.

We zijn om 13.55 uur terug bij de bus. We gaan nu naar Cruden Bay, naar de

Bullers of Buchan. Dit is een heel mooi klif van ca. 30 meter hoog met veel vogels. We blijven eerst wat achter een paar huisjes om de omgeving wat te bekijken, maar ook omdat het hard waait. Op de klif broeden veel vogels en ze foerageren op zee. We zien Zeekoet, Alk, Zilvermeeuw, Drieteenmeeuwen met jongen, Papegaaiduikers.

Dit is een heel mooie locatie om wat langer te blijven. Ik vertel uitgebreid over de Drieteenmeeuw of Kittiwake. Ook het verschil tussen een Zeekoet en een Alk leg ik extra uit. Willy maakt zich zorgen als ik over een smal pad boven het water wandel. Zij durft hier zelf niet heen te wandelen. Ik mag van haar ook niet te dicht bij de 30 meter diepe afgrond komen. Maar ik neem dat risico ook niet hoor. Vanaf hier kan ik mooi wat foto's van vogels en van de deelnemers maken.

Op de foto boven is de natuurlijke boog boven het water te zien.

Nu de Drieteenmeeuwen steeds langs vliegen zie je de kenmerkende einde van de vleugel. Het lijkt net of die een stukje in inkt gedoopt is. De poten zijn pikzwart. In het Engels heet deze vogel Kittiwake. Die naam hebben ze te danken aan het geluid wat ze maken. Ze zijn zeer luidruchtig op de broedplaats met een hard ritmisch, vaak echoënd, iets nasaal *kitti-wiekh*.

Deze meeuw is een vogel van open zee die in kolonies op rotswallen broedt. Soms broeden ze in steden op bruggen en vensterbanken. Bij harde wind glijdend ze sierlijk in de lucht met diepe bogen zoals ook een Pijlstormvogel dat doet.

In de zijanten van het klif en de met gras begroeide heuvel boven het water zitten gaten waarin vogels broeden. We zien ook Noordse Stormvogels. Deze vogel heeft een ingenieus zuiveringssysteem in de neus om overtollig zout af te scheiden. Met de telescoop kunnen we de kop van een Noordse stormvogel heel dichtbij halen zodat we de neusbuis duidelijk zien.

Om ca. 15.35 uur vertrekken we richting hotel. In Ellon is het even zoeken naar de goede route omdat de Tom Tom de route niet goed aan geeft.

Onderweg is er altijd wat te zien. Zwarte Kraai, Kneu, Wulp, een Aalscholver met een grote vis, Rouw kwikstaart, Witte kwikstaart en Kauwtjes. Bijzonder was de Vos die in een weiland naast de weg stond. De Vos is een nachtdier die niet vaak overdag gezien wordt.

We zijn om ca. 18.00 uur bij het hotel. We hebben 121 mijl = 195 kilometer gereden.

Iedereen krijgt een kamer toegewezen en om 19.30 uur is het diner.

We hebben 45 vogelsoorten gezien.

Vrijdag 20 juni 2014.

Vanochtend vroeg om 06.30 uur met 2 deelnemers wandelen naar de rivier de Spey. Vanuit het hotel links en even verderop weer links. Dan komen we via enkele straten in een bos. Daar staan een paar informatie borden over routes in het bos waar je kunt wandelen. We nemen het pad naar de rivier.

We zien al snel wat vogels. Zwarte Mees, Vinken, Roodborstjes, Kokmeeuwen, Spreeuwen, Merels, Winterkoning en in en bij de rivier de Spey Waterspreeuwen. Voor mij altijd een vogel met een wonderlijke levenswijze. Altijd bij stromend water waarin hij zijn voedsel zoekt. Het liefst heeft dit vogeltje een rivier met rotsige bodem en stroomversnellingen. De Britse variant van de Waterspreeuw – *Cinclus hibernicus* – heeft een roodbruine buik. Deze vogel vliegt met een snorrend geluid, enigszins vergelijkbaar met het geluid wat een vliegende patrijs maakt. De vogel heeft geen zwemvliezen maar zwemt wel onder water en loopt over de bodem te foerageren.

Het ontbijt is om 08.00 uur en na het ontbijt doen we een voorstel rondje. Dat is er gisteren niet van gekomen, dus doen we dat nu even. We gaan dan ook pas om 09.15 uur lunchinkopen doen bij de bakker die vlakbij het hotel is. Aan de overkant van de straat is een grote Coöp supermarkt. We vertrekken om 09.30 naar Findhorn Valley. We slaan linksaf vlak voordat de provinciale weg vierbaans wordt. Deze vierbaanse snelweg gaat naar Inverness. We rijden via het plaatsje Tomatin.

Plotseling roept Hans “stop”. In het veld heeft hij een Schots Sneeuwhoen gezien. En er zitten ook een aantal jongen bij. Als we verder rijden zien we steeds vaker Schotse Sneeuwhoenders en soms ook met jongen. We hebben er zeker 5 volwassen vogels gezien en minimaal 15 – 20 jongen. Bij Tomatin gaan we direct over de brug links. Dit weggetje kunnen we ongeveer 15 kilometer volgen. We zien Wulp, Oeverloper, Scholeksters, Grote Zanglijster, Kieviten, Merel en Witte Kwikstaarten.

De oeverloper vliegt “hoekig of houterig”. De vlucht is zeer kenmerkend, vlak boven water, met snelle series ondiepe, trillende vleugelslagen afgewisseld met een glijvlucht op stijve, omlaag gebogen vleugels.

We lunchen bij de rivier en opeens komen er 2 Visarenden overvliegen.

Het is 14.10 uur als iets verderop een ouderpaar Steenarenden met jongen aan de overkant van de rivier aan het dollen zijn. We rijden het mooie heuvelige en slingerende weggetje wat naast de rivier loopt helemaal af tot het einde. Het is een smal weggetje met regelmatig wegverbredingen zodat auto's elkaar kunnen passeren. Onderweg staan in het begin redelijk wat huizen en zo nu en dan een boerderij. Maar verder naar achteren is

er weinig bewoning meer. De deelnemers wandelen zo nu en dan een stukje. Een scholekster bij de rivier heeft jongen en veel steltlopers lokken predators bij hun kroost vandaan.

Ik "inspecteer" diverse keren oude gebouwtjes waar ik Steenuiltjes verwacht. Maar helaas zonder succes.

Er loopt ook een kievit op de weg.

Om 14.00 uur parkeren we de bus aan het einde van het weggetje. Hier gaan we een stuk wandelen. Er lopen ook schapen op deze grote vlakte. Maar er lopen maar weinig grazers, terwijl het een uitgestrekt gebied is. In de winterperiode zal het hier wel guur en koud zijn en dan moeten al die dieren ook vreten hebben. Een wintervoorraad voer - zoals kuil of hooi - aanleggen lijkt mij hier niet eenvoudig. In de rivierbedding zitten een aantal Stormmeeuwen. Ook veel graspiepers in deze vallei.

Volgens de reisbeschrijving hadden wij vanmiddag vrij moeten hebben, maar ik zou niet weten hoe je deze route voor 12.00 uur moet afleggen. We stoppen ook bij een mooie brug om even om ons heen te kijken.

Om

15.10 uur zijn we al een tijdje op de terugreis. Maar halverwege slaan we linksaf richting Farr. We zien op deze rustige – over de heide lopende -

binnenweg regelmatig Schotse Sneeuwhoenders. Het zijn wel 6-8 volwassen vogels en veel jongen. Ongetwijfeld zien we er veel niet. De populatie Schotse Sneeuwhoenders moet hier wel hoog zijn. Dit is een mooie weg met heel erg weinig verkeer. Aan het einde van de weg zien we nog enkele Roodborsttapuiten en Rouwkwikstaarten.

Hier ook veel Graspiepers. Ook een haas kruist ons pad op de heide.

We gaan naar Loch Ruthven, een meertje. Vlak na het bordje van Croachy – waar 40 km op de weg geverfd is – rechtsaf. We gaan naar de vogelkijkhut en daar is Wim Smeets ook. Voor de hut zwemt een Dodaars en 2 Kuifduikers. Helaas lukt het niet om een mooie foto van de Kuifduikers te maken. Ze zwemmen tussen het riet en zijn plotseling verdwenen. Maar. Hierbij een foto van een Kuifduiker die ik op IJsland gemaakt heb in juli 2014.

Als we alles goed bekeken hebben gaan we terug naar het hotel. Daar arriveren wij om 18.00 uur.

We hebben vandaag 85 mijl = 137 kilometer gereden.

Er komen 22 nieuwe soorten bij wat het totaal op 67 brengt.

Zaterdag 21 juni 2014.

Vanmorgen om 06.30 uur met 5 deelnemers naar de rivier gewandeld. Voor het bos is links een golfbaan en daar loopt een ree.

In het bos Kauwtjes, Vink, Boomkruiper en een paartje Goudvinken heel dicht bij. Ik had mijn camera niet meegenomen, maar daar heb ik nu spijt van. Van dit mooie tafereel had ik fantastische foto's kunnen maken. In de rivier is de Waterspreeuw ook weer aanwezig. Zo nu en dan zit deze vogel mooi te poseren op een grote steen in de rivier.

Dirk ziet een oeverloper in de rivier scharrelen. Die was moeilijk te zien. Er zwemmen eenden in deze snelstromende rivier en ze hebben moeite om tegen de stroom in te "roeien". Er vliegen ook 3 Blauwe reigers over. Op de terugweg lopen we bij de golfbaan langs. Hier horen en zien we een Grote Bonte Specht.

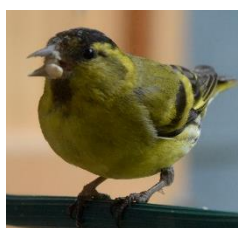

Edelherten hebben we nog niet gezien, wel reeën. Ik stel de vraag aan de deelnemers "hoe zwaar is een ree"? Deze vraag blijkt moeilijker te beantwoorden dan ik dacht. Een ree is gemiddeld 25 kilogram bij een schofthoogte van 65 centimeter. Een edelhert kan tot 10 keer zo zwaar worden bij een schofthoogte tot gemiddeld 125 centimeter.

We gaan vandaag naar Nethy Bridge. Vlak voor dit dorp staan de resten van een oud kasteel genaamd Castle Roy. Er zitten Scholeksters op de muur. Mijn eerste indruk is dat het zeer oude resten zijn. Als ik later op internet zoek (zie foto) blijkt dat ook zo te zijn. Het gebouw is van rond het jaar 1000. Gebouwd door de Comyn Clan. De overblijfselen staan op een kleine heuvel. De muren zijn ca. 8,5 meter hoog en 2.3 meter dik. Het is een van de oudste kastelen van dit type in Schotland en sinds de bouw weinig veranderd. Het gebouw meet 30 x 18 meter.

Om 09.30 uur in Nethy Bridge bij de rivier langs wandelen. De Waterspreeuw vinden we hier niet bij de rivier. Wel Zanglijster, Houtduiven, Kauwtjes en Winterkoning. Nu gaan we naar het Osprey Centre bij Loch Garten. De entree is £ 3,00 per persoon. Hier is heel veel te zien. In het gebouw staan diverse telescopen opgesteld om vogels vanuit het gebouw te observeren. Er is een nest van een Visarend en daar zitten 3 jongen in. Je hebt een prachtig zicht op het nest met behulp van een webcam die op het nest gericht is.

Daar wordt met oppperste verbazing naar gekeken zoals te zien is op bijgaande foto. Buiten het gebouw staan veel voeder apparaten om allerlei vogels te lokken. Zelfs een voerbakje, tegen het raam geplakt, lokt steeds Sijsjes.

Verdere bezoekers aan de voederapparaten: Grote Bonte specht, Koolmezen, Pimpelmezen, Groenlingen en Vinken. Een Noorse Woelmuis peuzelt op de grond de restjes op die de vogels morsen.

In dit Osprey Centre is een mooie winkel en we kunnen er zelf koffie tappen tegen een kleine vergoeding. We rijden naar de volgende parkeerplaats en gaan vandaar om 11.40 uur wandelen door het bos naar het Loch Garten meer. In dit meer zijn grote velden met waterlelies. Er zwemt een vrouwtje Brilduiker met 4 jongen. Dirk ziet een Oeverloper landen op een tak van een boom die aan de waterkant staat. Helaas lukt het niet om een foto te maken van dit bijzondere tafereel.

Aan de rand van Loch Mallachie, dat iets verder weg is dan Loch Garten, gaan we lunchen. Maar zoals op bijgaande foto's te zien zijn blijven we alert.

Ik heb mijn lunch in de bus laten liggen en daarom ga ik rustig door met vogels zoeken. Die lunch komt later wel. Boven mij, hoog in de bomen zie ik 2 vogels die ik eerst niet herken. Ze zitten erg hoog en verborgen tussen de takken van de dennenbomen. Moeilijk te zien. Maar plotseling maken ze geluid en ze komen al foeragerend steeds lager. Maar hun roep maakte al duidelijk dat het 2 Schotse Kruisbekken zijn. Deze vogel komt alleen voor in de Schotse Hooglanden. Er komt een mevrouw uit Duitsland vragen of wij ook Schotse Kruisbekken gezien hebben. Maar helaas waren die net weggevlogen. In het meer staan enkele bomen met daaraan grote nestkasten met grote openingen. Brilduikers gebruiken deze kasten als broedplaats.

We zijn om 13.20 uur terug bij de bus. We gaan naar Lochindorb. Dit Loch ligt ten noorden van Grantown on Spey. We zijn om 14.15 uur bij dit meer. In dit grote meer zwemmen duizenden Grauwe ganzen met jongen. In het weiland een kievit die alarm slaat. Ze heeft jongen die ze wil waarschuwen voor gevaar. We zien de enkele dagen oude jongen door het gras lopen.

Midden in het meer staat op een, gedeeltelijk door mensen gemaakt eiland, een grote kasteel ruïne. Het kasteel dateert van omstreeks 1200 - 1250. Stichter was de Comyn Clan, ook eigenaar van het Roy kasteel. Rond 1450 was Archibald Douglas, Graaf van Moray eigenaar van het kasteel dat 4 grote hoektorens had. De muren waren 6 meter hoog en 2 meter dik. Maar sinds het kasteel in 1455 veroverd werd door de koning en Archibald het jaar daarop onthoofd werd is het kasteel niet meer bewoond. De Baron van Cawdor moest het kasteel ontmantelen. De ruïne van het kasteel is alleen te bereiken met een boot. De dikke metalen poortdeur is nog steeds te bewonderen in Cawdor Castle.

We rijden langs het meer en ik rem per ongeluk heel hard. Ik rij in een automaat en ik wilde even koppelen en schakelen. Dan trap je dus krachtig op het rempedaal en iedereen schuift naar voren en schrikt natuurlijk. Gelukkig gebeurt dit maar een keer tijdens deze reis.

Als we het meer bijna voorbij zijn – het is 15.00 uur - zien we 2 Parelduikers in het meer. Ze zakken als een onderzeeër onder water. Heel geleidelijk, voorzichtig lijkt het wel. We zien ook nog Tureluurs en 2 Oeverlopers. We slaan links af richting Perth waar we regelmatig Schotse Sneeuwhoenders zien. Dirk noemt de kop van deze vogels een periscoop, omdat het net lijkt of hij zijn nek strekt en intrekt.

Dirk ziet het ook wel zitten om met de trekvogels naar de warmte te vliegen. Hij komt op dit idee omdat hij zwaluwen ziet die hier wel in de kou zitten.

Om 16.30 uur zijn we bij het hotel. We gaan nog met z'n zessen naar de rivier om de Waterspreeuw te zoeken Maar we vinden dit mooie beestje nu niet. We gaan om 18.30 uur lijsten en om 19.00 uur wordt het diner opgediend. Na het eten gaan ik nog met 3 deelnemers wandelen naar een kasteeltje dat we niet vinden. Het staat op de kaart, maar het is verder weg dan we denken. Willy schrikt ontzettend van een onverwacht naast haar opvliegende fazant. Als fazanten zo onverwacht gestoord worden vliegen ze met veel lawaai op.

We hebben vandaag maar 46 mijl = 74 kilometer gereden.

Er komen 10 nieuwe vogelsoorten bij wat het totaal op 77 brengt.

Zondag 22 juni 2014.

Vanmorgen om 06.00 uur op en daarna met 4 deelnemers wandelen. We gaan nu rechtsaf, want de kaart geeft aan dat daar een oude spoorlijn is die interessant is voor vogelkijkers. Na een tijdje wandelen komen we niet bij het spoor, maar in een woonwijk. Bij een kerk slaan we af en wandelen over een pad achter de huizen langs. Er loopt een reegeit voor ons en die is helemaal niet schuw en bang. Ze wandelt voor ons uit zonder enige haast. Ze loopt later op de weg en vindt uiteindelijk een pad waardoor ze het weiland in kan. Ook loopt een fazant op de weg.

We komen bij een camping en dan alsnog bij de oude spoorbaan. Hier Zwartkop, Roodborst, Merel en Houtduiven.

Op een bordje staat dat boven op de heuvel een mooi uitkijkpunt is. Een smal pad met heel veel treden brengt ons naar het mooie punt met een fantastisch uitzicht over Grantown on Spey. Het is wel een hele klim. Maar dan moeten we ook al weer naar het hotel voor ons ontbijt. Na het ontbijt en inkopen doen gaan we om 09.00 uur op pad. De bakker is op zondag pas om 10.00 uur open dus de inkopen voor de lunch halen we in de supermarkt.

We gaan vandaag een lange trip maken. We rijden via een binnenweg naar Nethy Bridge. Bij het kerkje bij het kasteel Roy zit een Putter op een grafsteen.

Ze zingen voor mij in de bus omdat ik vandaag jarig ben. Dat is fijn om te horen. Vlak voor de brug in Nethy Bridge slaan we rechtsaf naar een houten brug. Ik twijfel of ik wel goed rij, maar de brug is verder weg dan ik dacht. Maar na enkele kilometers zien we de oude brug. Het is nu 09.45 uur. Deze brug is open gegaan voor publiek op 27 november 1894. Dit staat op een grote plaquette die op de brug bevestigd is. We parkeren de bus direct na de brug en lopen over de brug terug. We zien veel

Oeverzwaluwen boven het water foerageren. Aan de oever van de rivier is een wand waar tientallen gaten in zitten. De nestwand van de Oeverzwaluwen. We gaan door een hek dat het weiland afsluit zodat vee er niet uit kan.

Er zijn heel veel nesten van de Oeverzwaluwen, maar die kunnen we niet goed zien omdat ze eigenlijk “onder onze voeten” zitten. Een vrouwtje Brilduiker landt in de rivier. De walkant lijkt mij niet erg stevig en is ook al goed uitgehold door het snel stromende water, dus niet al te dicht op de rand komen. Er zijn al grote stukken oever in de rivier gevallen. De afrastering die vee moet tegenhouden is ook in de rivier gevallen omdat de grond weggespoeld is. Hier dus voorzichtigheid geboden.

Verderop zien we ook een paar Scholeksters aan de overkant van de rivier op een zandig eiland. Een Oeverloper zit op een steen in de rivier. Die vogel zie je hier heel veel. Hans staat voor een bruggetje waarvan we dachten dat we er overheen lopen konden. Maar de brug is helemaal kapot en om aan de overkant te komen heb je een lange polsstok nodig. Plotseling komt uit het niets een Waterspreeuw laag over het water aanvliegen. Het vliegen van deze vogel heeft wel wat van de vlucht van een Winterkoning en / of Patrijs. In de verte zien we de besneeuwde toppen van bergen. Dat moeten de Cairngorm Mountains zijn. Daar gaan we later nog heen. Er vliegen ook 4 wulpen over.

Nu naar Avielochan Lake en daar zijn we om 10.45 uur. Om hier te parkeren heb je een gratis vergunning nodig die ik in het hotel gehaald heb. Ik was het meertje eerst voorbij gereden. Ik heb het bordje gemist denk ik. Ook hier heel veel Oeverlopers. Kieviten vliegen boven ons. Een Brilduiker met lichte ogen. Het is een vrouwtje. Mannetjes zijn wit – zwart met een groene kop en hebben een grote witte vlek direct achter de snavel. In het vroege voorjaar zie je deze vogels al baltsen in het Lauwersmeer. Er is een hut, maar die is op slot. De rand van het meer ligt vol met waterlelies. Waterlelies groeien niet in diep water. Heel veel Wilde eenden aan de overkant op de wal. Een konijn vlucht snel weg in zijn hol. Een Merel zit zich te wassen. Veel jonge

Kokmeeuwen en Zilvermeeuwen. Alle grote meeuwen krijgen na 4 jaar het volwassen kleed, kleine meeuwen als Kokmeeuwen doen er 2 jaar over. Jonge meeuwen zijn moeilijk uit elkaar te houden.

Aan de overkant zitten 2 nesten van Kuifduikers. Ze hebben het nest in het riet gemaakt, net zoals een Waterhoentje en Meerkoet doen. Het begint lichtjes te regenen. In het meer en op de wal zitten ook Grauwe ganzen.

Als we terug komen bij het busje zien we een volle buisvormige voerautomaat bij een woning. Veel mussen en een Grote Bonte specht maken hier dankbaar gebruik van.

Om 11.30 uur vertrekken we richting Kingussie naar de Insh Marshes – een groot moerasgebied - waar we om 12.25 uur aankomen. Eerst lunchen. Er is een grote picknicktafel en daar kunnen we mooi zitten. Er is een heel mooie uitkijkhut waar je ook bovenop kunt staan, op het dak. Hier Zwarte mees, Kieviten, Graspiepers, 7 Reeën, Vinken, Bruine Kiekendief, Tureluur en een Rietgors. Een heuvel met een hol trekt mijn aandacht. Daar woont vast een vos of een das.

Als we terug rijden komen we bij een brug met snelstromend water. Er staat een bord dat we binnendoor kunnen rijden naar Insh en dat probeer ik. De weg is niet zo goed, maar zo nu en dan is er ook asfalt. Na ongeveer 15 kilometer houdt de weg op en besluit ik om maar dezelfde weg terug te nemen. Bij de boerderij met de mooie naam “ Graick ” gaan we terug. Er is ook geen andere keus. Achteraf blijkt dat we een afslag linksaf gemist hebben, maar ik heb geen bordje gezien. Anneke zegt dat ze wel dacht dat we verkeerd reden.

Achteraf is het altijd gemakkelijk om commentaar te hebben, en niet iedereen kan evengoed kaart lezen!!!! maar ik ben hier ook nog nooit geweest. En we hebben van alles gezien onderweg, dat had ik niet willen missen. Ik vond het een mooie rit en Willy en de anderen ook.

Onderweg zien we nog 6 Vrouwelijke Edelherten. Ook nog Sperwer, Graspieper, Patrijs en Torenvalken.

Onderweg ook nog vele malen Schotse Sneeuwhoender met jongen. Deze jonge vogels kunnen al na een week vliegen, net zoals een week oude Patrijzen en Fazanten. Onderweg zien we ook nog een Edelhert, maar als we dat beter bestuderen is het een schietschijf waarop jagers oefenen om een edelhert op de juiste manier te doden. Er zitten vele kogelinslagen op de ijzeren plaat.

De terugweg is in 3 kwartier – van 15.30 – 16.15 uur - afgelegd en dan zijn we weer bij de

brug. We gaan nog naar Loch Morlich. Ik wil iedereen trakteren op een kop koffie of iets dergelijks, maar de bar is net gesloten. Ze zijn al aan het schoonmaken. Het bezoekers centrum is nog wel open. Ook hier voederautomaten die niet alleen door vogels bezocht worden. Een Rode Eekhoorn snoept van de aangeboden pinda's. Het is inmiddels hard beginnen regenen en we besluiten om naar het hotel te gaan, waar we om 17.45 uur

arriveren. Daar trakteer ik iedereen dan maar op een versnapering. Ze kunnen zelf bestellen bij de bar op mijn naam. Om 19.00 uur diner.

Vandaag 4 nieuwe soorten waardoor we nu 81 vogelsoorten gezien hebben. Er zijn deze dag 94,5 mijl = 152 kilometers gereden.

Maandag 23 juni 2014.

Met 2 personen de ochtendwandeling gedaan. 100 meter van het hotel zitten 3 Goudvinken in het gras naast de weg voedsel te zoeken.

Hier zijn erg veel Goudvinken. Het zijn 2 mannetjes en 1 vrouwtje.

Hans maakt mooie foto's. Ik had besloten mijn camera thuis te laten.

Maar na het ontbijt ga ik om 08.00 uur even snel een paar foto's

maken van dit prachtige vogeltje. Gelukkig zitten ze er nog steeds.

We wandelen weer naar de oude spoorlijn. Bij de supermarkt Coöp gaan we nu rechtsaf en na de camping komen we nu snel bij de oude spoorlijn. We gaan bij de spoorlijn links af. Roodborst, Merel, Fitis en een ouderpaar Goudvinken die hun 3 of 4 jongen voeren, laten zich allemaal rustig bekijken. We lopen parallel aan de spoorlijn op een soort lange heuvel door het bos terug naar de camping. Even de oriëntatie kwijt en dat gebeurt mij niet vaak. Maar al snel komen er herkenningspunten en weet ik waar we zijn. Nu we terug wandelen zitten de goudvinken weer in het gras. In het weiland veel kieviten en ook juveniele. Een Vink zingt het hoogste lied voor ons. We stappen over wat elektrische afrasteringsdraden en prikkeldraad en komen weer op de verharde weg. Naast de weg zitten tussen het struikgewas enkel jonge houtduiven. Ze bedelen om voedsel bij pa en ma. Het zijn op deze leeftijd oerlelijke vogels. In het weiland huppelen ook enkele konijnen.

Nu ontbijt en daarna inkopen voor de lunch. Om 09.00 uur rijden we naar de Cairngorm Mountains. Anneke en Guus vertellen dat ze vandaag wel meegaan naar de Cairngorm Mountains maar beneden blijven en zelf met de bus terug gaan naar het hotel. Onderweg daarheen kale, pas gemaaide graslandpercelen waar heel veel roeken en meeuwen zitten. Onderweg ook veel

Putters en Rouwkwikstaarten met een zwarte rug.

Om ca. 09.50 uur zijn we op de grote parkeerplaatsen bij de bergen. Guus en Anneke gaan vandaag hun eigen weg en gaan de omgeving samen verkennen. Maar we moeten naar P2 en daar is ook een trein naar boven. Maar deze week is de trein uit de running voor groot onderhoud. Bij de Ranger post vraag ik om informatie en een Ranger geeft bij een groot informatiebord uitleg over de route die we het beste kunnen nemen.

We vertrekken om ca. 10.30 over de klimroute.

We beginnen op 800 meter en moeten naar 1100 meter klimmen. Heel veel treden zijn dat, gemaakt van het materiaal dat overal om ons heen ligt. Stukken steen. Hier en daar is het pad erg steil, vooral het eerste deel. Zo nu en dan is het terrein iets vlakker. De route omhoog leggen we in ongeveer 1 uur en 40 minuten af. Het is bij de start helder weer met een goed zicht.

We zien ook hier weer enkel Schotse Sneeuwhoenders. Ook een Barmsijs onderweg op een rots. We hebben ons te goed aangekleed, want al snel worden jassen en truien uitgetrokken. Wij zijn deze hobby natuurlijk ook niet gewend en ik ben nog iedere week aan het hardlopen en fiets ca. 8000 kilometer per jaar, maar dit klimmen is toch een heel andere inspanning.

Om 11.35 uur is het helemaal dichtgetrokken door de mist en het begint licht te regenen.

Gelukkig is het pad goed te volgen, maar we zien nu niet wat er om ons heen is. Totaal geen uitzicht en hoe ver we nog moeten lopen naar het restaurant. Maar om 12.10 uur komen de mistige contouren van het Ptarmigan restaurant langzaam in zicht. Omdat de trein niet functioneert is het restaurant ook gesloten helaas. Want we hebben nu wel zin in een lekker warm drankje.

Dan hier in de mist bij het restaurant ons broodje maar oppeuzelen.

We hadden gehoopt om boven op de berg Beflijsters, Morinelplevier en Alpensneeuwhoen te zien. Maar de mist gooit roet in ons plan om een wandeling op het plateau te maken. Voor deze vogels moeten we ook nog 100 meter klimmen, maar onder deze omstandigheden heeft dat geen zin.

We gaan via de andere route terug. Hier geen treden maar een grintweg waar verkeer naar het restaurant langs moet. Maar dan heb je een sterk voertuig nodig. Onderweg zien we werklui de houten afrastering repareren. Zij rijden met kleine, sterke bergvoertuigen met 6 wielen, ook buiten de paden.

We zien 2 Berghazen het hazenpad kiezen. Verder: Graspiepers, Tapuiten en Raven. Halverwege de afdaling is het plotseling weer helder en schijnt de zon. Onderweg staan palen met bordjes waar informatie op staat. Deze bordjes zijn heel handig weggewerkt in een houten paal. In het restaurant bij de P2 waar ons busje staat halen wij om ca. 15.00 uur een lekkere beker chocolade met slagroom. Dat hebben we allemaal wel verdiend. Van de deelnemers die de berg beklommen hebben krijg ik een DVD van de Cairngorm Mountains aangeboden. Dat vind ik zeer attent en ik ben er heel erg blij mee. We gaan terug naar het hotel en met Jan en Hans ga ik om 15.50 uur nog een tripje maken. We gaan naar de rivier waar de oude spoorlijn is. Het is wat klimmen en klauteren voor we op de plaats komen waar we graag heen wilden. Er is niet veel te zien.

Wel Vinken, Visdiefjes, Buizerd, Heggemus, Eend en heel veel paddenstoelen.

In de rivier staan vissers met speciale hengels te vissen op Forel. Aan de speciale hengel zit een draad waarmee je het aas – aan een haak bevestigde veertjes - wegwerpt. Ze hebben een waterdicht waad pak aan om droog te blijven.

Wij komen om 17.30 uur terug bij het hotel.

Vandaag maar 53 mijl = 85 kilometer gereden.

Dinsdag 24 juni 2014.

We gaan vandaag verhuizen naar een ander hotel. Om 07.00 uur opstaan en vanochtend geen vroege wandeling. Na het ontbijt alle koffers (later blijkt dat er een koffer achterblijft) in de bus en we vertrekken om 08.55 uur naar onze nieuwe bestemming. Ik vertel straks de route die we gaan volgen. Veel verkeersslachtoffers onder de vogels onderweg, waaronder Roek, Ree, Fazant en een Merel.

We volgen de route rechtsom via Dingwall en Allness. Ik heb gehoord dat die route mooier en landelijker is dan de route linksom via Ullapool en Lochinver. Anneke vraagt of we het natuurgebied – Inverpolly Nature Reserve ten noorden van Ullapool - wat op het programma staat, nu wel zien. Ja, dat weet ik nu ook nog niet natuurlijk, en we kunnen niet beide kanten omrijden. Maar gezien de informatie die ik heb maak ik de keuze om rechtsom te gaan. Ze is teleurgesteld dat we de andere route nemen. Maar te vroeg getreurd, want ik offer mijn vrije woensdagmiddag – 25 juni, zie daar - op om het gebied Inverpolly Nature Reserve te bezoeken.

Maar we zien naast verkeerslachtoffers ook wel levende have natuurlijk. Rode wouw, Witte kwikstaart, Buizerd en Kraaien. Om 09.50 uur bij de Kessock Bridge voorbij Inverness. Hier is een toeristen informatie centrum en een dolfijnen centrum dat we bezoeken. We kijken over de zee uit en zien zo nu en dan de rug van een dolfijn. Het is vandaag prachtig weer met veel zon.

Dan krijg ik een telefoontje. Het hotel in Grantown on Spey meldt dat er nog een tas in de hal staat van Mieke. Dat is vervelend voor haar want al haar kleding zit in die grote tas.

Ik besluit vrij snel om de tas maar op te halen. Ik vraag aan iedereen om spullen die ze de komende 2 uur denken nodig te hebben uit de bus te halen. Hier vlakbij is ook gelegenheid om wat te eten en te drinken, dus deelnemers kunnen zich wel vermaken. Maar ik moet ze wel alleen laten en dat is eigenlijk tegen de regels, maar dit is de beste noodoplossing. Ik ben minstens 1,5 uur onderweg.

Ik tuf met soms iets te grote snelheid naar Grantown on Spey, maar dat moet dan maar. Het is voor het goede doel. Anneke vraagt of ik wel zeker weet of Mieke haar tas toch niet in de kofferbak van de bus staat. Maar daar heb ik natuurlijk al lang naar gekeken en het hotel zal ook niet zo dom zijn dat ze de label aan de tas verkeerd gelezen hebben. Gelukkig is links rijden voor mij geen probleem. Om klokslag 11.00 uur kan ik de tas in het busje laden. Het is nog steeds zonnig en bewolkt waardoor het op en neer rijden gemakkelijk gaat. Om 11.45 uur ben ik terug bij het dolfinarium centrum bij Inverness.

Als ik iedereen weer gevonden heb gaan we weer op stap naar ons volgende hotel. Maar na enkele kilometers zegt Mieke ineens dat ze haar jas vergeten is ergens bij het dolfijnen centrum. Dan ook maar weer terug. We zijn om 12.20 uur terug op de P, zoeken op verschillende plaatsen maar we vinden de jas niet. Maar weer op pad naar ons einddoel van vandaag. Wim heeft mij verteld dat bij Rosemarkie bij de vuurtoren ook leuke dingen te zien zijn, vooral Dolfijnen zijn er goed te zien. Daar gaan we ook even heen, maar wij zien er niet zo veel. Ik had door de drukte en het extra reisje op en neer nog niets gedronken of gegeten. Dus ik drink hier om 12.50 uur koffie en eet een broodje. We blijven hier een half uur en ik pas op de bus.

Als we verder rijden en bij een grote zee inham – Dornoch Firth – komen, stoppen we bij een uitzichtpunt, iets voor Kincardine. Er liggen een stuk of 16 zeehonden op een zandbank. Ver weg zitten 3 Knobbelswanen.

Om 15.35 uur hebben we de Shin Falls gevonden. Maar het afgebrande gebouwtje waar je koffie kon krijgen en naar de WC kon is nog niet herbouwd. De watervallen zijn niet groot, maar het water stroomt met veel geweld door een nauwe opening. Zalm springen hier stroomopwaarts, soms grote, maar ook wel kleine exemplaren. Er zit ook een Grote Gele Kwikstaart bij het snelstromende water.

We rijden op de A 835 en heel veel Gele Lissen bloeien naast de weg. Dit is een teken dat de grond erg nat is. Kiekendieven zou je hier ook tegen kunnen komen. Anneke doet de suggestie dat het hotel in Grantown de jas van Mieke maar naar Nederland stuurt. Een goed idee. Maar ik heb een extra regenjas bij me dus die kan ze voorlopig wel aan. 15 kilometer voor Inchnadamph hangt een Steenarend stil in de lucht. Om 16.55 uur gaan we weer verder, maar we zien ook een Visarend die van grote hoogte en met hoge snelheid het water in dook. Ook nog een Roodborst tapuit.

Om iets over half zes zijn we in ons hotel.

En wonder boven wonder, bij het leeghalen van de bus komt Mieke haar rode jas weer tevoorschijn. De jas was helemaal achter de bagage naar beneden gezakt. Dat vind ik wel mooi voor haar. We krijgen de mededeling dat het diner om 19.00 uur is. De Tom Tom kon het hotel niet vinden. Je kunt beter Unapool in de Tom Tom invoeren dan kom je het hotel vanzelf voorbij.

Ik haal voor het diner eerst maar een pint bier. De herbergier vertelt dat er in de winter maar 6 mensen in de directe omgeving van het hotel wonen. Er wonen in die periode meer honden dan mensen hier.

Na het eenvoudige maar voedzame diner gaan we met 3 mensen wandelen. Rondom het hotel heel veel mannelijke Edelherten. Maar er waren ook vogels te zien zoals: Tapuit met jongen, Steenarend, Mussen, Boerenzwaluwen, Koolmezen en een Bontbekplevier met een jong bij het meer.

Woensdag 25 juni 2014.

We gaan hier met 3 deelnemers ook een vroege wandeling maken. We wandelen achter het hotel. Grote Gele kwikstaart, Mussen, Roodborst, Vinken maar geen enkel Edelhert meer te bespeuren. Maar als we verder wandelen zien we toch nog een paar Edelherten. Ze dragen nog het bastgewei. Ieder jaar werpen de mannetjes hun gewei af en in het voorjaar groeit er een nieuw gewei. Maar er moeten wel voedingsstoffen heen om de groei van een gewei mogelijk te maken. De zachte huid vol bloedvaten die de voedingsstoffen voor de groei van het gewei aanvoert, heet de basthuid. Als het gewei volgroeid is "veegt" het hert de jeukende basthuid weg door bijvoorbeeld met het gewei langs bomen te schuren.

Een paartje Raven vliegt hoog langs de berg. Richting het meer vliegen honderden Oeverzwaluwen laag boven het water. Daar zien we ook de oever waar de gaten van hun nesten in zitten.

We vertrekken om 09.00 uur na het ontbijt voor de dagtrip. Elke dag krijgen wij een lunchpakket mee van het hotel. We zien een Watersnip en een Pieper die ik niet direct thuis kan brengen. Onderweg weer Oeverlopers en een Parelduiker. Onderweg hangt een Steenarend stil in de lucht, maar als we uit de bus stappen en om de heuvel heen lopen is "de vogel gevlogen" en onvindbaar.

We wandelen het Leiter Easaidh Path af en zien een Roodborst tapuit. Er zijn ook 2 hutjes en een WC waarop een zonnepaneel bevestigd is. Er komt een Parelduiker aanvliegen en die landt in het meertje voor ons. Een mooi schouwspel.

Het is vandaag ongeveer 17 ° C. We hebben tot nog toe redelijk weer gehad. Om 11.30 uur rijden we weg van de parkeerplaats. We gaan naar Little Estate Fields bij de plastic kassen. We wandelen over een smal pad het veld in.

2 Torenvalken plagen een Buizerd. Dit zie je wel vaker, maar roofvogels worden meestal lastig gevallen door Kraaien. De Buizerd zoekt een schuilplaats op een elektriciteits paal, maar tevergeefs. Het is bijna lunchtijd en we zoeken een mooi plekje. Na wat heen en weer rijden vinden we om 12.50 uur bij een rivier een rustige stek.

Dat het daar goed toeven is ziet u op bijgaande foto's.

Tijdens de lunch vliegt er een zeer snel, jagend Smelleken voorbij. De vogel achtervolgt zijn prooi tot in de struiken, maar of hij of zij succes had weet ik niet.

Als we in Lochinver komen moet Willy even pinnen. Vandaag is het geld gratis. Op het zeewier wat tegen de kant gespoeld is zoeken Bonte Kraaien hun kostje bij elkaar.

Als we op een bankje bij de haven zitten, naast de viskraam, zien we een Roodkeelduiker op zee. Er zwemmen ook een Zeehond, Wilde Eenden en enkele Middelste Zaagbekken. We rijden verder en ik zie schapen in een weiland. Niks bijzonders natuurlijk, maar tussen de schapen lopen zomaar 3 Edelherten.

Verderop loopt een Oeverloper op de weg. Het blijkt dat zijn of haar jong ook op de weg loopt naast het muurtje. Maar die vindt een gaatje tussen de stenen en verdwijnt in het gras. We zien ook Raaf, Grote en Kleine Mantelmeeuw en Wulp. We volgen de weg door Inverpolly Nature Reserve, het natuurgebied waar Anneke gisteren over sprak en wat op de heenreis – gisteren 24 juni - eventueel bezocht zou worden. Maar wij namen de “ rechter “ route naar ons hotel. Ik heb mijn vrije middag met plezier besteed om hier rond te toeren. Bij Drumrunie komen we weer op de doorgaande weg naar Elphin en Inchnadamph. Bij Elphin zien we een paartje Parelduikers met een jong, en ook een eenzame Middelste Zaagbek.

We arriveren om 17.10 uur bij ons hotel.

Vandaag 48 mijl = 77 kilometer gereden.

Er komen toch nog een paar soorten bij n.l. 8 wat het totaal brengt op 92.

Donderdag 26 juni 2014.

Hans en Dirk gaan om 06.30 uur mee wandelen. Het is ongeveer 6 ° C. We gaan linksaf, vanuit het hotel gezien. Hier Winterkoning, Merel, Grote Gele Kwikstaart, Goudhaantje, Rouwkwikstaart en 3x een Buizerd. De Edelherten zijn er ook weer. Een Visarend hangt te bidden boven het meer en heel veel Oeverwaluwen boven de rivier. Om 07.40 uur komen we Willy ook nog tegen. Zij maakt ook een ochtendwandeling en was iets later buiten en daarom heeft ze ons niet gezien. Zij zag nog een Waterspreeuw bij de rivier.

Bij de brug ligt een klein vlotje in het water. De betekenis ervan weet ik niet, maar ik denk dat ze daar dieren op vangen. Als ik het de herbergier vraag is dat ook zo. Ze hebben veel last van Nertsen die losgelaten zijn door zogenaamde dierenvrienden. Met deze methode proberen zij hen in toom te houden. Achter ons hotel staat een huis met een vreemd rond dak. Nieuwsgierig als we zijn willen we even kijken hoe zo iets er van dichtbij uitziet. Wij vinden na enig zoeken de oprit erheen, maar die is afgesloten. Maar we zien het huis wel en het is een nieuw futuristisch uitziend zomerhuisje.

Het ontbijt lonkt weer en dus op naar het hotel. Iedere morgen komt een dame van het hotel vragen wat we op het brood willen. Gebakken ei, worstjes, gepocheerd ei, ham enzovoort. Allemaal lekker spul maar of het goed is voor hart en bloedvaten weet ik niet, daar heb ik grote twijfels over.

Om 08.40 uur gaan we op pad met de bus. Ons doel is Handa Island. Het is mooi weer. Onderweg zien we een Steenarend boven een berg, Bij de steiger waar de grote rubber opblaasboot naar Handa eiland vertrekt is ook

van alles te zien. Ik koop kaartjes a £ 12,50 per persoon. Het lijkt een mooie dag te worden want de zon schijnt en er is weinig wind. Wim was hier deze week ook en ze hebben de hele dag in de regen en mist gelopen. Dat is natuurlijk heel sneu, want als je hier bent staat dit eiland maar 1 dag op het programma. We hoeven niet lang te wachten voor we naar het onbewoonde eiland gebracht worden. We turen gespannen naar het eiland en zijn benieuwd wat ons deze dag zal brengen.

De overtocht is binnen 10 minuten gemaakt. We hijsen ons eerst in een oranje zwemvest. Onderweg zwemmen er Zeekoeten, Roodkeelduikers, Aalscholvers en meeuwen. Op het eiland aangekomen staat er een man die de boot vastlegt op het strand en met een verrijdbare plank die hij tegen de kop van de boot schuift. Zo kan iedereen er gemakkelijk uitstappen. Vlakbij is een klein huisje waar we even moeten wachten. Er zit nog een groep binnen en als die uitleg heeft gekregen kunnen wij naar binnen en krijgen uitgebreide informatie over het eiland. Als we hier op onze beurt wachten zien we : Noordse Stern, Scholeksters met jongen die belaagd worden door Grote meeuwen. Ook eenden met jongen en Bontbekplevieren met jongen.

Handa eiland – 3 km² groot - is helemaal onbewoond. In 1846 zijn de laatste 65 bewoners met hulp van de graaf van Sutherland naar Canada geëmigreerd, omdat de aardappelziekte *Phytophthora Infestans* voor misoogsten zorgde. Veel Schotten zijn toen van de honger omgekomen.

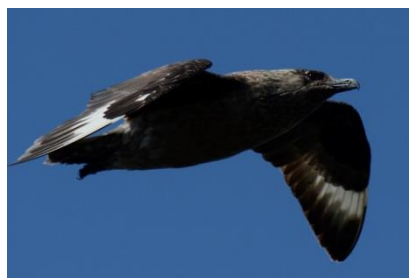

Als we nog maar net met de ca. 6 kilometer lange wandeling begonnen zijn zitten er jonge Schotse Sneeuwhoenders van enkele dagen oud in het gras. Moeder zit vlakbij contact geluidjes te maken. Het is aandoenlijk om te zien hoeveel moeite die kleine kuikens moeten doen om door het hoge gras te moeten lopen. Het lijkt in onze ogen een grote worsteling. Maar ze reageren ook heel goed op de zachte contact roep van de moeder.

Op het pad vindt iemand het petje van Mieke. Onderweg zien we veel vogels. Drieteen meeuwen, Noordse Stormvogels, Kuifaalscholvers, Alken, Zeekoeten, maar ook Grijze Zeehonden. Om 12.00 uur gaan we onderweg de lunch gebruiken. Het is heel mooi weer en dat treffen wij maar. Het kan hier veel regenen of erg mistig zijn.

We vervolgen onze wandeling bij de kust. Grote – en Kleine jager zien we steeds door de lucht zweven. Roodkeelduikers op zee en Leeuweriken die al zingend “opstijgen”. Een Grote Jager probeert de jongen van een Mantelmeeuw te roven. Deze jager doet zijn naam eer aan. Grote Jagers vliegen achter andere vogels aan

en in paniek braken die hun half verteerd voedsel uit. Dan is deze Grote Jager weer voorzien van een maaltje eten.

We horen de Grijze Zeehonden die op een lage rots in zee liggen geluid maken. Tapuiten zijn hier overal op het eiland. Ze zijn niet erg schuw. Kliffen waar de Zeekoeten rusten ruiken erg naar ammoniak. Hier zijn ook Papegaaiduikers. Maar die zitten op een grote, ca. 100 meter uit de kust liggende rots. Daar kunnen en mogen wij niet komen.

Middelste Jagers zijn er ook heel veel. Er gaan 2 volwassen vogels op de grond zitten niet ver van het pad. Daar kan ik mooi wat foto's van maken.

De terugweg over het eiland is dwars over het midden van het eiland. Daar is ook hoogveen en dat houdt veel water vast. Turven, gemaakt van hoogveen werden vroeger als brandstof gebruikt. Hier groeien ook mooie bloemen , waaronder Orchideeën. Ik zie ook Vetblad en Zonnedauw, 2 vleesetende plantjes.

Om ongeveer 15.30 uur varen we met de boot terug naar de vaste wal. Als we terug rijden zien we een Watersnip op een paaltje zitten. Een foto maken lukt niet. Maar hierbij een foto van een watersnip op IJIsland 2014. We zijn om 17.30 uur terug bij het hotel. Om 19.30 uur diner en lijsten. Vandaag weer 7 soorten erbij en we naderen de 100. Maar de teller blijft vandaag steken op 99 stuks. We hebben 54 mijl = 87 kilometer gereden.

Het was een fantastische dag vandaag en we troffen het uitzonderlijk met het weer. De zon scheen de hele dag.

Op het eiland was het ca. 19 ° C. Na het eten nog een korte wandeling gemaakt. Na de wandeling met Jan uit België een lekkere Schotse Whisky gedronken.

Vrijdag 27 juni 2014.

Vandaag gaan Dirk en Willy om 06.30 uur mee wandelen. We zagen wel 35 Edelherten in het veld. Het zijn alleen mannetjes. Ze waren ook nu niet bang en waren misschien 50 – 75 meter bij ons vandaan. Buiten de paartijd lopen de seksen gescheiden. In de zomer en in de winter vormen de herten roedels.

Vrouwelijke herten (hinden) en onvolwassen dieren van beide geslachten vormen aparte roedels. Hinderoedels worden meestal geleid door een dominant vrouwtje.

De volwassen mannelijke dieren vormen afzonderlijke en van de hinden ruimtelijk gescheiden roedels die bovendien vaak ook minder gestructureerd zijn en meer wisselende samenstellingen kunnen hebben. In de aanloop naar de paartijd (bronst) vallen de mannelijke roedels volledig uiteen en zoeken de herten de roedels met hinden op. Minder sterke herten kunnen zich (nog) niet zo laten gelden ten opzichte van hun krachtiger en meer ervaren rivalen en leiden dan een vaak zwervend bestaan. De bronsttijd valt voornamelijk in de tweede helft van september tot begin oktober.

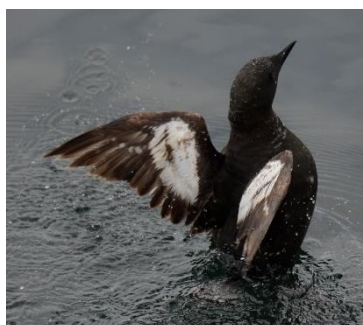
Verder zagen we : Waterspreeuw, Tapuit, Roodborst, Mus, Boerenzwaluw, Heggemus, Grote lijsters en Raven.

We zijn om 07.20 uur terug bij het hotel. De lunch pakketjes staan al gereed in de eetzaal. Het is bewolkt en een graad of 16. Gisteravond zijn er nog een paar gasten gekomen. In een soort jeugdherberg achter het hotel is een paar dagen geleden een groep Geologie studenten neergestreken die hier praktijkles krijgen. We zien ze regelmatig in het veld met schetsboek en camera om steenlagen en grondsoorten in beeld en op kaart vast te brengen.

We gaan om 08.00 uur ontbijten en om 09.00 uur gaan we op stap naar “Point of Stoer “. Dit punt ligt op een schiereiland noordwest van ons hotel.

Onderweg zien we veel vogels. 5 Raven, Putters, Grote Gele Kwikstaarten, Rouwkwikstaarten, Bonte Kraaien, Tapuit, Graspiepers, Mussen, Spreeuwen en een Oeverloper op een paaltje. Er lopen vaak schapen op de weg, maar op het laatste deel voor Stoer lopen heel vaak en veel schapen op de weg.

We parkeren bij de vuurtoren waar ook een kraampje staat waar je wat eten of drinken kunt kopen. Dat doen we dan ook even. Bij het begin van de wandeling zien we direct veel vogels: Grote Mantelmeeuw en ook jonge Grote Mantelmeeuwen. Grote Jagers, Tapuit, Noordse Stormvogels, zowel op het nest als vliegend.

Vlak bij de vuurtoren is een hoge kale rots. Daarop broedt een kleine kolonie Zwarte Zeekoeten. Een kolonie van Zwarte zeekoeten is nooit groot en kan zelfs uit enkele exemplaren bestaan. Deze vogel is tijdens de vlucht te herkennen aan de grote witte vlekken op de vleugels en als je goed kijkt kun je soms de felrode poten zien.

De vlucht van deze vogel is rechtlijnig en met snorrende vleugels. Ze zoeken al “ vliegend “ onder water hun voedsel. Ze broeden op rotsen en soms in broedkasten. Op de bijgaande foto een Zwarte Zeekoet die net boven water komt. De foto is zomer 2014 gemaakt op IJsland.

We wandelen bij de zee langs en ook hier Zeehonden op een rots. Guus zegt “ er ligt ook een jonge zeehond bij “. Maar door de telescoop is het geen jonge zeehond, maar een otter die ook op die rots ligt en daar wat rondkruipt. Met de kijker was dit niet te zien, want de rots is ver uit de kust. De otter verdwijnt zo nu en dan in zee en klimt daarna weer op de rots. Op bijgaande - niet zo scherpe foto - is de otter in de rechter hoek te zien.

Onderweg heel veel tapuiten. Ook nog Kleine Jager, Scholeksters en zo nu en dan een kievit. We moeten ook nog door een redelijk diep dal. De traptreden zijn niet allemaal even netjes neergelegd en dus heel voorzichtig dalen en daarna weer klimmen.

Bij een rechtopstaande rots in zee, genaamd “ Old Man of Stoer “ gaan we lunchen. De puntige rots is 65 meter hoog en wordt regelmatig door bergbeklimmers bedwongen. Maar om bij die rots te komen moeten ze eerst een stukje zwemmen of een bootje brengt ze bij de rots.

Hier en daar liggen ook “ koeienvlaaien “, maar ik heb geen vee gezien. Deze koeien of jongvee moet de begroeiing kort houden. We zijn bij de zee langs gelopen naar de Old Man of Stoer, maar nemen een route dwars over het eiland terug. Vooral het laatste deel is hoogveen en erg nat. Het pad is hier ook niet meer te onderscheiden. Niet iedereen houdt droge sokken. Om ongeveer 16.00 uur zijn we terug bij de bus en vertrekken huiswaarts. Onderweg zien we om 16.25 uur nog een Middelste Zaagbek met 7 jongen.

Iets voor 17.00 uur zijn we bij het Ardvreck Castle. Het is een ruïne van een kasteeltje uit ca. 1475. Het is gebouwd door Angus Mor de 3de als een simpel rechthoekig gebouw. Maar er zijn geen duidelijke tekeningen van bewaard gebleven. Ardvreck was de plek van veel ellende en geweld. Moorden, executies en oorlogen. De McCloud clan was hier lang de baas. Sinds 1672 werd het kasteeltje niet meer bewoond na een bestorming en verwoesting. Maar in 1795 was er een bliksem inslag op het gebouw. Nu staan er alleen nog wat muurresten. We zijn om 17.15 uur thuis voor het laatste diner en de laatste nacht in Inchnadamph hotel.

We drinken samen nog een biertje buiten op de stoep van het hotel. En opeens zijn daar nog enkele Barmisjes.

Vandaag 46 mijl = 74 km gereden. Op deze laatste dag komen er nog 3 soorten bij wat het eindtotaal soorten op 102 brengt.

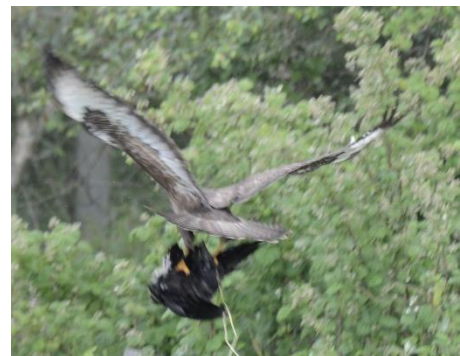
Zaterdag 28 juni 2014.

Om 07.45 uur vertrekken we richting Aberdeen. De Edelherten staan weer rondom het hotel. Het is mooi weer en droog. We genieten nog even van dit mooie landschap. Onderweg zit een Wulp op de top van een houten stroompaal. Na Kincardine stoppen we op dezelfde parkeerplaats als de heenreis. Maar het waait stevig en het voelt koud aan. We zien een Watersnip op een wel heel vreemde manier vliegen. Er staan ook een paar Blauwe Reigers in het slik. Om 09.30 uur vervolgen we onze reis naar het vliegveld. Onderweg geeft de thermometer van de bus 12 °C aan.

We passeren een brug en daar staat wel een heel apart en grappig bord langs de weg. Je mag de eerste 124 mijl niet stoppen of parkeren. Wij volgen niet de snelweg en passeren een whisky stokerij of vaten fabriek waar ook heel veel – helaas lege – vaten liggen.

Onderweg vliegt een Buizerd weg met een kraai in zijn poten. Het kan een verkeersslachtoffer zijn die opgepeuzeld wordt. Ik zie een Buizerd nog niet direct een kraai slaan. De Buizerd is een trage en luie jager. Vaak zit deze grote roofvogel op paaltjes langs de snelweg, te wachten “ totdat de prooi bij hem of haar komt “, tenminste zo lijkt het.

Onderweg naar het vliegveld zoeken we een tijd naar een geschikte plek om onze lunch op te eten. Maar we zien geen geschikte plaatsen. Dan maar in een bushokje ons laatste maal op Schotse bodem oppeuzelen.

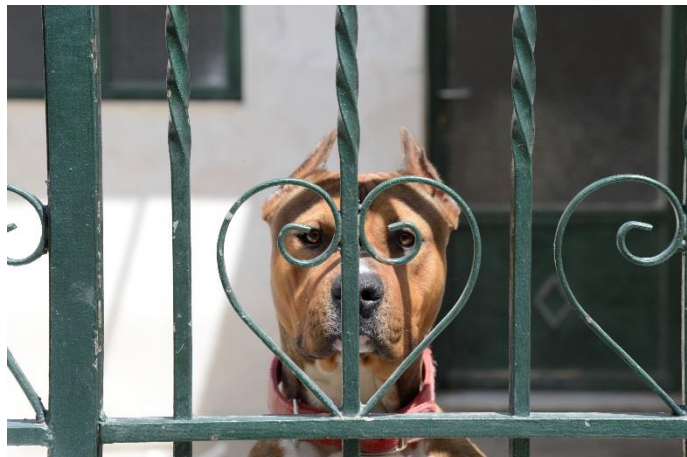

De eindstand van de teller is 3248 mijl. De beginstand was 2316 mijl. We hebben dus 932 mijl = 1500 kilometer gereden in 10 dagen.

De dagtrip vanuit ons hotel in Inchnadamph naar het vliegveld bij Aberdeen is 180 mijl = 290 kilometer. We zijn ruim op tijd bij het vliegveld en daar is ook een tankstation waar ik de bus vol benzine gooi. Iedereen haalt zijn of haar spullen uit de bus. Ik ruim de laatste zaken uit de bus en ga ook naar de vertrekhal. Daar moet ik mij afmelden bij de bus verhuurder. Maar na vele vruchteloze belpogingen laat ik het daar maar bij. Ik heb de parkeerkaart in de bus achtergelaten en de sleutels in het dashboardkastje gedaan.

Om 15.50 uur heb ik mijn koffer ingeleverd. De deelnemers waren al naar binnen en die vind ik in een restaurant. Inchecken gaat vlot en we kunnen nog een tijdje in de hal wachten. We vertrekken vanaf vliegveld Dyce Aberdeen Airport om 18.20 uur. We vliegen met 737 – 700 van de KLM. De terug vlucht verloopt prima. De vlucht duurt 1 uur en 10 minuten. Op Schiphol meld ik mij bij de Schipholtaxi balie en even later is de deeltaxi er.

BEDANKT DEELNEMERS VOOR DE PRETTIGE REIS.

Blijf in het veld altijd goed om je heen kijken.

Herman Postma

hermantaapke@home.nl